

**ZVÝŠENIE ŤAŽBY ŠTRKOV A ŠTRKOPIESKOV V OBCI VEĽKÉ ÚĽANY, LOKALITA
HAJMÁŠ, NA 1 200 000 TON ROČNE**

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 10375/2008-3.4/gn)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Holcim (Slovensko), a. s.

2. Identifikačné číslo

002 14 973

3. Sídlo

906 38 Rohožník

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton ročne

2. Účel

Ťažba štrkov a štrkopieskov bude pokračovaním už povolenej a vykonávanej činnosti na určených pozemkoch. Využívaná bude existujúca technická a dopravná infraštruktúra, stavby, technické a technologické objekty a zariadenia navrhovateľa. Celý objem ťažby predstavuje jeden technologický typ suroviny, ktorá je zatriedená do najvyšších kvalitatívnych tried.

3. Užívateľ

Holcim (Slovensko), a. s., 906 38 Rohožník

4. Umiestnenie

Kraj Trnavský, okres Galanta, katastrálne územie Veľké Úľany. Lokalita sa nachádza v blízkosti osady Nové Osady – Hajmáš, východne a severne od cesty III/5727 Veľké Úľany – Čierna Voda a južne od cesty Veľké Úľany – Čierny Brod, južne od Suchého potoka a severne od Nového Kalníka. Pozemky navrhovanej činnosti sú mimo zastavané územie obce. Od najbližšieho zastavaného územia obce Veľké Úľany je lokalita vzdialená cca 3 km vzdušnou čiarou, od Nových Osád – Hajmáš je vzdialená cca 0,3 km.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný rok začatia zmeny činnosti:

rok 2009

Predpokladaný rok ukončenia zmeny činnosti:

rok 2025

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhovaná zmena činnosti „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton ročne“ bude pokračovaním už povolenej a

vykonávanej ťažby na určených pozemkoch. Využívaná bude existujúca technická a dopravná infraštruktúra, stavby, technické a technologické objekty a zariadenia navrhovateľa.

Podľa vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie v roku 2006 pre pôvodného prevádzkovateľa ťažby a to spol. ZEGA (záverečné stanovisko MŽP SR č. 2260/06-7.3/gn zo dňa 19. 07. 2006) a podľa príslušných rozhodnutí je navrhovateľ oprávnený ročne ťažiť 200 000 m³, t.j. cca 320 000 ton štrkov a štrkopieskov. Na uskutočňovanie činnosti má navrhovateľ k dispozícii právoplatné a vykonateľné rozhodnutia príslušných orgánov štátnej správy. Účinnosť rozhodnutia Obvodného banského úradu v Bratislave (ďalej len „OBÚ v Bratislave“) č. 45-2003/2007 zo dňa 17. 08. 2007 vo veci dobývania ložiska nevyhradeného nerastu štrkopieskov na lokalite Hajmáš je časovo obmedzená do 31. 12. 2047.

Navrhovateľ plánuje zmenu činnosti - zvýšiť kapacitu ťažby a výrobu suroviny na úroveň 500 000 m³, t.j. cca „1 200 000“ ton štrkov a štrkopieskov ročne, pričom plocha pre ťažbu podľa vydaného povolenia na ťažbu je 33,0496 ha a tá sa v súvislosti s navrhovanou zmenou činnosťou (zvýšenie ťažby) nebude meniť.

Navrhovaná zmena činnosti bude vykonávaná na nevyhradenom ložisku štrkopiesku na území obce Veľké Úfany, miestna časť Nové Osady (Hajmáš). Zmena vykonávanej činnosti, ktorá je predmetom hodnotenia, nie je novou činnosťou z hľadiska umiestnenia a používanej technológie ťažby, úpravy a distribúcie suroviny. Činnosti v území spojené s jej uskutočňovaním nie sú novými činnosťami hospodárskeho zámeru využívania prírodných zdrojov.

V súčasnosti je podľa povolení na určenom mieste vykonávaná suchá a mokrá ťažba štrkopieskov a štrkov, je tu umiestnené triediace zariadenie s dostatočnou výrobnou kapacitou, depónia triedenej suroviny, váha, prevádzková budova a unimobunky, prístupová cesta a areálové prevádzkové objekty a dopravné plochy, sedimentačné nádrže kalov z prania vyťaženej suroviny a pripojenie na inžinierske siete a dopravnú štruktúru územia.

Povolené na prevádzkovanie podľa rozhodnutí príslušných orgánov štátnej správy na pozemkoch areálu navrhovanej zmeny činnosti sú:

- Stavebná časť: SO 01 Príprava ťažobnej lokality; SO 02 Príprava územia pre ZS – linky; SO 03 Stavebná príprava pre osadenie triediacej linky; SO 04 Prístupová panelová komunikácia; SO 05 Betónové plochy pod kontajnerové bunky; SO 06 Oporný múr + železobetónová vaňa; SO 07 Osadenie váh; SO 08 Kontajnerové bunky (administratívne a sociálne priestory); SO 09 Vodné hospodárstvo – stavebná časť (SO 09.1 Nádrž na čerpanie úžitkovej vody; SO 09.2 Prívod vody do triediacej linky; SO 09.3 Čerpacia stanica surovej odpadovej vody; SO 09.4 Výtláčné potrubie surovej odpadovej vody; SO 09.5 Kalové polia; SO 01-ZV Preložka závlahového potrubia); SO 10 Objekt pre dočasné uskladnenie odpadových olejov (skladovanie odpadových olejov z vlastných mechanizmov a sklad pohonných hmôt pre ťažobné mechanizmy a nákladné automobily navrhovateľa); SO 11 Prístrešok – manipulačná plocha – sklady (SO 11.1 Skladová betónová plocha a skladovacie plochy; SO 11.2 Manipulačná plocha + prístrešok – bežná údržba, drobné opravy, tankovanie pohonných hmôt); SO 12 Oplotenie areálu; SO 13 Transformačná stanica a elektrorozvody.
- Technologická časť: PS 01 Technológia triediacej linky; PS 02 Technológia váh; PS 03 Technológia vodného hospodárstva (PS 03.1 Technológia čerpania úžitkovej vody do TL (triediacej linky) v objeme 200 m³/hod.); PS 03.2 Technológia čerpania surovej odpadovej vody v objeme asi 185 m³/hod.); PS 04 Technologická elektročasť (káblové rozvody, riadiace obvody, rozvádzače).

Pre navrhovateľa zmeny činnosti je na súčasnú ťažbu orgánom štátnej vodnej správy vydané povolenie:

- na množstvo odberu podzemných vôd pre potreby činnosti;

- na množstvo vypúšťaných priemyselných odpadových vôd;
- na maximálne koncentračné hodnoty a bilančné hodnoty vypúšťaného znečistenia priemyselných odpadových vôd;
- na miesto a spôsob vypúšťania odpadových vôd;
- na miesto, dobu, početnosť, spôsob odberu vzoriek a spôsob kontroly ukazovateľa znečistenia a s tým spojené metódy stanovenia ukazovateľa, vyhodnocovanie prietokov a rozborov vzoriek a početnosť odovzdávania výsledkov meraní a rozborov príslušnému povoliujúcemu orgánu.

Pre všetky stavebné objekty a technologické súbory bolo v rokoch 2006 – 2008 vydané kolaudačné rozhodnutie všeobecného (obec Veľké Úľany) a špeciálneho stavebného úradu (OÚŽP v Galante, orgán štátnej vodnej správy).

Stav zásob na ložisku ku dňu 01. 01. 2008 bol 6 373 385,5 m³, t.j. 16 570 797 ton. 2,6
Viazané zásoby sú štrky a štrkopiesky v objeme vymedzenom ochrannými piliermi Suchého potoka, ciest a susediacich pozemkov a pod plochami svahov ťažobného priestoru. Ochranný piliér od vodného toku je určený na 30 m, od poľných ciest je určený na 10 a 20 m, od susedných nehnuteľností (pozemky) je určený na 10 m. Pri dobývaní suroviny bude zachované ochranné pásmo na S, V a Z strane areálu 30 m pre uskutočnenie konečnej úpravy svahov.

Navrhovaná činnosť bude logickým, kontinuálnym časovým a technologickým pokračovaním povolenej ťažby štrkov a štrkopieskov, pričom navrhovateľ bude využívať všetky existujúce objekty, zariadenia a súbory, ktoré boli povolené rozhodnutiami príslušného všeobecného a špeciálneho stavebného úradu.

Pri navrhovanom zvýšení ťažby budú podľa technickej dokumentácie vykonávané nasledovné činnosti:

Príprava územia a terénne úpravy – vykonávanie navrhovanej zmeny činnosti si vyžaduje postupnú skrývku ornice a nadložných vrstiev a odkrytie vrstiev štrkopieskov v miestach. Určený je spôsob otvárk, práce a vybavenosť areálu, ochrana susediacich nehnuteľností a prírodných zdrojov územia. Skrývka bude vykonávaná strojmi (buldožer, hydraulický bager – nakladač) podľa predpísaného pracovného postupu. Ornica bude z medzidepónií nakladaná na automobily a prepravená na pozemok parc. čís. 369, alebo priamo určenému odberateľovi, podľa rozhodnutia orgánu ochrany pôdy. V priebehu ďalšieho dobývania ložiska treba odobrať ešte cca 1 150 m³ ornice. Skrývkové práce budú vykonávané v dostatočnom časovom a priestorovom predstihu pre vytvorenie podmienok pre vlastnú ťažbu. Záujmom navrhovateľa je, aby sa skrývkovým materiálom a vykonávanými prácami neznečisťovala voda vo vzniknutej nádrži. Preto odstup odkrývkového rezu a skrývkového rezu bude min. 15 m, odstup rezu suchej ťažby a rezu mokrej ťažby bude min. 20 m.

Odkrývka – po odstránení ornice budú podorničné vrstvy strojmi odoberané, odvážané automobilmi a ukladané na pozemok parc. čís. 369. Z časti pozemku 350/3 je potrebné odťažiť ešte cca 18 200 m³ podorničných vrstiev.

Dobývanie suroviny – hlavnou dobývacou metódou na ložisku štrkopieskov bude mechanické rozpojovanie bez použitia ťhacích prác.

- V 1. ťažobnom reze, ktorého hrúbka je rôzna, sa dosiahne úroveň 0,5 m nad hladinu podzemnej vody. Hladina vody je pomerne vysoko a mocnosť skrývky môže byť rôzna, čo závisí od aktuálnej morfológie (denivelácie sú cca 1,5 m), t.j. suchá ťažba a 1. ťažobný rez sa na niektorých miestach nemusí uskutočniť.
- 2. ťažobný rez je hĺbkový interval od +0,5 m nad úrovňou hladiny podzemnej vody až po technický dosah bagra s predĺženým ramenom, t.j. do hĺbky cca – 4 až 5 m (už tzv. mokrá ťažba). Vytvárané sú/budú súvislé vodné plochy. Vyťažená surovina je nakladaná

priamo na automobily a odvážaná do výsypky triedičky. Iba v nevyhnutných prípadoch (porucha, alebo servisná kontrola strojov) je surovina ukladaná na medzidepónie pri ťažiacom stroji a odtiaľ je odvážaná do výsypky triedičky.

- 3. ťažobný rez je v hĺbkovom intervale od -5 m do -15 až 20 m a je limitovaný štandardným dosahom škrabákového bagra. Technicky je možné škrabákovým bagrom na ložisku ťažiť z hĺbky až 40 m. Vyťažená surovina priamo od bagra je nakladaná na automobily a odvážaná priamo do výsypky triedičky.
- 4. ťažobný rez je v hĺbkovom intervale od -15 m do -40 m pod povrchom. Ťažba bude vykonávaná drapákovým bagrom typu Fieberg. Ukotvený je na určitý čas na konkrétnom mieste vodnej plochy. Ťažbou sa vytvára „ťažobný lievik“, do ktorého sa postupne surovina zosúva z kontaktných častí ložiska. Týmto postupom sa surovina zmiešava a vzniká nevyhnutná potreba zachovania stability svahov vo vodnom prostredí. Vyťažená surovina sa od drapáka priamo nakladá na plávajúce dopravníkové pásy k stacionárnemu dopravníkovému pásu, ktorým je transportovaná priamo do triedičky.
- 5. ťažobný rez bude v hĺbkovom intervale od -40 m do -58,5 m a bude dosiahnutý v záverečnej fáze ťažby a v určenom pôdorysnom priemete. Drapákovým bagrom je technicky možné ťažiť surovinu až do hĺbky 80 – 100 m. To je závislé na pôdorysnom rozsahu ložiska a určenými svahmi 1 : 3 vo vodnom prostredí. Na lokalite Hajmáš, vzhľadom na reálne rozmery, je možná ťažba z hĺbky až 70 m. Vzhľadom na hranicu štrkopieskov a podložných ílov v hĺbke od cca 58,5 m, je týmto určená aj dolná hranica navrhovanej ťažby.

Definitívny sklon svahov je určený 1 : 3 nad vodnou hladinou a pod vodnou hladinou, taktiež aj na ostatných svahoch. Na úrovni priemernej hladiny vody v nádrži musí byť ponechaná berma v šírke 1 m.

Parametre plávajúceho bagra Fieberg S 7000: objem drapáka je 7 m³; hmotnosť drapáka je 8,1 t; nosnosť navijaka je 26 t; výkon pohonu pri 100% využití je 2 x 200 kW; rýchlosť zdvihu 100 m/min.; rýchlosť spúšťania je 120 m/min.; ťažná hĺbka je 75 - 100 m.

Úprava a zušľachtovanie - surovina je a bude na triediacej linke praná úžitkovou vodou s cieľom odstránenia frakcie pod 0,063 mm. Táto zvyšková frakcia spolu s odpadovou vodou je a bude prečerpávaná od triediacej linky do kalových polí, v ktorých sedimentuje. Proces triedenia je alternatívne vykonávaný suchý, alebo mokrý. Súčasná triediaca linka je rozdelená na časť s prípravou pre uzavretý okruh triedenia a na časť mokrého procesu. Je tu vibračný triedič dvojsitný (odtriedenie frakcie 22 a 6 mm), vibračný triedič sprchovaný (frakcie 0 – 4, 4 – 8, 8 – 16, 16 – 22) a korčekový dehydrátor pre odvodnenie frakcie 0 – 4 mm.

Kvalita vyťaženej suroviny umožňuje aj jej priame použitie bez úprav (pranie, triedenie). Z toho dôvodu navrhovateľ prevádzkuje aj ďalšiu linku, v ktorej surovinu triedi bez prania, t.j. suchým procesom (frakcia 0 – 22 mm).

Nadradené dopravné vzťahy - dopravné trasy pre prevádzkovanie činnosti sú determinované cestnou štruktúrou územia v obci Veľké Úfany, t.j. cestou II/510 Sládkovičovo – Zlaté Klasy a cestou I/62 Sereď – Senec. Areál je dopravne napojený účelovou cestou smerom severným na spevnenú poľnú cestu Veľké Úfany – Čierny Brod. Táto cesta (SO-04) bola vybudovaná pre potreby vykonávanej činnosti a bude využívaná aj pre navrhovanú zmenu činnosti. Na túto cestu sú/budú orientované všetky dopravné toky vykonávané vozidlami odberateľov suroviny. Výškové vedenie cesty a jej odvodnenie je viazané na existujúci terén, zodpovedá potrebám ťažkej nákladnej, osobnej a obslužnej dopravy.

Platnou podmienkou prevádzkovania a organizačným opatrením je, že nákladné automobily prichádzajúce do areálu a odvážajúce surovinu z prevádzky nesmú prechádzať vnútorným prostredím Nových Osád – Hajmáš, t.j. po ceste III/5727. Preto bude doprava spojená s výkonom činnosti nevyhnutne prechádzať vnútorným prostredím obce Veľké Úfany s rozptylom na križovatke II/5727 a II/510. Iné dopravné pripojenie na nadradený systém nie je k dispozícii. Vzhľadom na deklarovanú výrobnú kapacitu prevádzky, postačuje denný

vôd kontaktom s povrchom ich súčastí. Stroje sú používané na voľnom priestranstve, ich umiestňovanie pod prístrešok nie je dôvodné.

Plynovod – vykonávanie činnosti takéto pripojenie nevyžaduje, areál nebude pripojený na nadradený plynovodný systém.

Vetracie a opatrenia proti prašnosti – emisie TZL (minerálny prach) vznikajú pri doprave v ťažobnom priestore a pri úprave wydobytej suroviny (triedenie, drvenie). Výstupy sú a budú priamo eliminované tým, že surovina je dovážaná, triedená a ukladaná vo vlhkom stave, t.j. s objemovým podielom vody cca 2 – 5 (a viac) %. V prípade potreby sú/budú zdroje prachu aktuálne kropené vodou z vlastných zdrojov. Ťažobný priestor nie je možné nútené vetrať. Prevádzkovanie činnosti nevyžaduje zabezpečenie prívodu vzduchu.

Meradlá sú existujúce ako súčasť prevádzkových činností. Váha na váženie vozidiel je pri vstupe do a pri výstupe z priestoru nakládky. Síta triedičov sú vymieňané podľa pokynov výrobcu, veľkosť otvorov garantuje výrobca. Objem vody na pranie suroviny je samostatne meraný. Objem splaškových odpadových vôd je nepriamo meraný počtom vývozov obsahu žumpy.

Zahľadzovanie následkov – po ukončení dobývania ložiska budú formované stabilné záverné svahy. Práce budú alternatívne vykonávané súbežne s ťažbou v čase a priestore, ktorý umožní bezpečné vykonávanie prác a neobmedzí prevádzku, alebo až po celkovom ukončení ťažobných prác (spôsob a čas v koordinácii s inými orgánmi určí povoľujúci orgán).

Parková úprava – projekt bude samostatnou dokumentáciou v súlade s predpismi na úseku štátnej ochrany prírody a štátnej vodnej správy.

Oplotenie – zóna triedenia štrkov a správy areálu je v nevyhnutnom rozsahu oplotená drôteným pletivom. Zmena nie je dôvodná.

Iné objekty, alebo vyvolané investície s prípravou navrhovanej zmeny činnosti v známom časovom horizonte nie sú navrhované.

Pracovníci – v prevádzke je v súčasnosti zamestnaných 24 osôb v štruktúre podľa interného predpisu, kvalifikovaných a oprávnených na vykonávanie požadovaných pracovných činností. Návrh zmeny činnosti nevyžaduje zmenu ich počtu.

Prevádzkové podmienky – príprava, výstavba a prevádzkovanie navrhovanej činnosti nevyžaduje osobitné podmienky okrem tých, ktoré sú definované v stavebnom zákone, v banskom zákone, vo vykonávacích predpisoch k nim, v iných špeciálnych a všeobecných predpisoch a v príslušných STN. Bezpečnosť práce a ochrana zdravia bude zabezpečená v súlade s platnými predpismi a internými predpismi navrhovateľa. Súčasťou Plánu využívania ložiska bude aj vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a ohrození pri dobývaní suroviny.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton ročne“, je takou zmenou, ktorá podľa § 18, ods. 2 a prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), kapitola 1 Ťažobný priemysel, položka č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, časť A, od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy podlieha povinnému hodnoteniu.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) listom č. 10375/2008-3.4/gn zo dňa 15. 10. 2008 na základe písomnej žiadosti navrhovateľa, Holcim

(Slovensko), a.s., 906 38 Rohožník, zastúpený RNDr. Pavlom Ištokom, ul. D. Štúra, 758/3, 926 01 Sereď upustilo od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Navrhovateľ svoju žiadosť odôvodnil najmä tým, že ide o pokračovanie doterajšej činnosti, ktorá bola už v minulosti posúdená z hľadiska vplyvov na životné prostredie. MŽP SR pre uvedenú činnosť s predpokladanou ročnou ťažbou 320 000 ton suroviny vydalo záverečné stanovisko č. 2260/06-7.3/gn zo dňa 19. 07. 2006. Navrhovateľ v súčasnosti plánuje rozšíriť ročný objem ťažby na 1 200 000 ton suroviny s tým, že plocha areálu a ťažobného priestoru sa nebude meniť.

Zámer navrhovanej činnosti vypracoval v decembri 2008 riešiteľský kolektív na čele, ktorého bol RNDr. Pavol Ištok.

Navrhovateľ predložil dňa 17. 12. 2008 na MŽP SR zámer navrhovanej činnosti podľa § 22 zákona na posúdenie podľa zákona.

Dňa 06. 02. 2009 sa na MŽP SR konalo prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

V absolútnej väčšine stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy, rezortného orgánu a povoľujúceho orgánu nebol uvedený nesúhlas s navrhovanou činnosťou a neboli uvedené ani konkrétne požiadavky na vypracovanie správy o hodnotení.

Jedine dotknutá obec predložila nesúhlasné stanovisko s rozšírením ťažby z dôvodu, že preprava vyťaženej suroviny cez obytné územie obce neúnosne zaťažuje miestne komunikácie a životné prostredie. Obec Veľké Úľany vo svojom stanovisku ďalej uvádza, že riešením danej situácie môže byť vybudovanie obchvatu obce pre nákladnú dopravu.

Ostatné subjekty s navrhovanou činnosťou súhlasili s tým, že vo svojich stanoviskách uviedli niekoľko konkrétnych pripomienok týkajúcich sa dodržania príslušných predpisov pre povoľujúce konanie.

V nasledovnej diskusii zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa zámeru reagovali na všetky prednesené stanoviská. Upozornili na skutočnosť, že nejde o novú činnosť ale rozšírenie ťažby, pre ktoré nebude potrebné územné rozhodnutie, rozšírenie činnosti vykonávanej banským spôsobom povolí Obvodný banský úrad v Bratislave. Z toho dôvodu väčšina pripomienok pre dodržanie príslušných predpisov v povoľujúcom konaní nie je opodstatnená.

Zástupcovia navrhovateľa deklarovali ochotu úzko spolupracovať s dotknutou obcou Veľké Úľany o možnostiach realizácie obchvatu obce s ohľadom na reálne možnosti obce vybudovať novú priemyselnú zónu v katastri obce, ktorá by umožňovala vybudovať vyhovujúce dopravné napojenie mimo zastavané územie obce.

V ďalšej diskusii prítomní podrobnejšie analyzovali situáciu v širšom dotknutom území, kde prebieha ťažba vykonávaná viacerými ťažbiarskymi spoločnosťami, čo vyvoláva nárast nákladnej dopravy a zhoršenie kvality života obyvateľstva. Zároveň je potrebné zohľadniť skutočnosť, že ťažba prebieha v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Prítomní sa zhodli na tom, že vzniknutá situácia je dostatočným impulzom na začatie medzirezortných aktivít, ktoré by mali viesť ku koordinácii ťažobných činností zohľadňujúcich racionálne využívanie nerastnej suroviny, chránené územia ochrany prírody, chránené vodohospodárske územie, vrátane riešenia prepravy vyťaženej suroviny. Uvedené ciele sú dosiahnuteľné za aktívnej spolupráce územne príslušných samosprávnych krajov a dotknutých obcí. Zástupca príslušného orgánu, Ministerstva hospodárstva SR deklaroval ochotu iniciovať spoločný postup v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR.

Na základe uvedeného a po odsúhlasení povoľujúceho orgánu (OBÚ v Bratislave) a rezortného orgánu (Ministerstvo hospodárstva SR,) MŽP SR, podľa § 32 zákona upustilo od spracovania správy a hodnotení s tým, že navrhovateľ mal predložiť najneskôr do termínu verejného prerokovania zámeru písomné vyjadrenie k všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách, ktorých kópie bude mať k dispozícii.

Na ďalší postup hodnotenia sa primerane použili ustanovenia §§33 až 39 zákona. V ďalších krokoch posudzovania zámer plnil funkciu správy o hodnotení.

MŽP SR o tejto skutočnosti informovalo listom č. 10375/2008-3.5/gn zo dňa 06. 02. 2009 všetkých, ktorí sa v procese posudzovania k zámeru vyjadrili a súčasne bola dotknutá obec požiadaná, aby podľa § 34 ods. 1 zákona v primeranom čase informovala verejnosť a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy, alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Písomné vyjadrenie navrhovateľa bolo doručené na MŽP SR dňa 17. 04. 2009.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR v rámci procesu posudzovania rozoslalo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona týmto orgánom: *rezortnému orgánu* (Ministerstvo hospodárstva SR); *povoľujúcemu orgánu* (Obvodný banský úrad v Bratislave); *dotknutej obci* (obec Veľké Úľany); *dotknutým orgánom* (Krajský úrad životného prostredia v Trnave; Obvodný úrad životného prostredia v Galante; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante; Krajský pozemkový úrad Trnava; Obvodný pozemkový úrad v Galante; Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Galante; Obvodný úrad v Galante, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Galante a Úrad Trnavského samosprávneho kraja).

Ďalej bol zámer zaslaný na zaujatie stanoviska sekcií geológie a prírodných zdrojov MŽP SR a Sekcií vôd a energetických zdrojov MŽP SR.

Zámer bol zároveň zverejnený na internetovej stránke MŽP SR dňa 10. 02. 2009.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie v obci Veľké Úľany bolo zvolané pozvánkou doporučenou poštou pre príslušné orgány, rezortné orgány a dotknuté orgány a zverejnením pozvánky na oznamovacej tabuľe obvyklým spôsobom na deň 16.4.2009 v zasadacej miestnosti obecného úradu.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v budove Obecného úradu Veľké Úľany v určenom čase. Na prerokovaní bol prítomný starosta obce Veľké Úľany a prítomní boli zástupcovia navrhovateľa činnosti, spracovateľ zámeru, zástupca OÚC DaPK v Galante a zástupca ODI v Galante.

Obyvatelia obce, zástupcovia verejnosti, alebo iné osoby sa prerokovania nezúčastnili. Zo strany verejnosti neboli obci v tejto veci doručené písomné, alebo verbálne stanoviská, pripomienky, alebo požiadavky.

Verejné prerokovanie otvoril a začal Ing. František Gögh, starosta obce Veľké Úľany. Vzhľadom na postačujúce informácie o zámere, bol predmet návrhu formou voľnej diskusie analyzovaný vo vzťahu k súčasnej dopravnej záťaži územia, stavebno-technickému stavu cesty III/5727, priestorovým a funkčným rozvojovým zámerom obce a predpokladom zmien aj z dôvodu prevádzkovania iných ťažobných lokalít a priestore medzi Čiernou vodou a Malým Dunajom.

Vzhľadom na to, že obec Veľké Úľany pripravuje zmenu územného plánu obce a v súvislosti so začínajúcimi pozemkovými úpravami, bol alternatívny návrh dopravného usporiadania územia, t.j. oprava a vybudovanie novej spojovacej cesty v smere na cestu II/510 prítomnými zástupcami OÚC DaPK a ODI vyhodnotený ako vhodný a postačujúci. Návrh bol v grafickej podobe predložený zúčastneným a je súčasťou vyhodnotenia pripomienok k zámeru. V súvislosti s tým a k predpokladom ďalšieho vývoja, bude obec Veľké Úľany pripravovať aj návrh - projekt dopravného riešenia tak, aby spevnený a aj nespevnený úsek poľnej cesty Veľké Úľany - Čierna Voda bol adaptovaný pre navrhovaný

účel a v budúcnosti umožňoval dopravu suroviny aj z ťažobných priestorov v k. ú. Čierny Brod III, Čierna Voda a Mostová.

Výsledkom bude, že nákladná doprava spojená s ťažbou štrkopieskov na lokalite Hajmáš a v celej tejto zóne, nebude vstupovať do zastavaného územia obce Veľké Úľany v časti úseku cesty III/5727.

Pri uskutočňovaní tohto projektu obec Veľké Úľany v súlade s obsahom záznamu z prerokovania rozsahu hodnotenia pre navrhovanú zmenu činnosti zo dňa 06. 02. 2009, využije možnosti pomoci zo strany MH SR, MŽP SR, ÚTTSK, dotknutých obcí a ťažiarenských spoločností a v spolupráci s príslušnými orgánmi aj primerané oprávnenia a možnosti vyplývajúce zo zákona o premávke na pozemných komunikáciách a súvisiacich predpisov.

Vzhľadom na to, že prítomní nemali k predmetu návrhu iné pripomienky a požiadavky a vzhľadom na všeobecnú zhodu názorov na predložený návrh dopravného riešenia, starosta obce poďakoval prítomným za účasť a verejné prerokovanie ukončil.

Záznam z verejného prerokovania bol doručený na MŽP SR dňa 05. 05. 2009.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky, predložené k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR predložené nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetickej a surovínovej politiky, (list č. 1936/2008-3410 z 09. 01. 2009:

uvádza, že predložený zámer predpokladá novú činnosť - ťažbu štrkopieskov ako pokračovanie už povolenej a vykonávanej činnosti dobývania ložiska nevyhradeného nerastu štrkopieskov na lokalite Hajmáš v k. ú. obce Nové Osady a Veľké Úľany v okrese Galanta na ploche 33,049 ha; zámer je vypracovaný ako variant realizácie navrhovanej činnosti s objemom ťažby a úpravy štrkopieskov 1 200 000 t/rok pre odberateľov; na základe celkového zhodnotenia predloženej environmentálnej dokumentácie, záverov a navrhnutých opatrení podľa časti IV. bodu 10 na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, konštatuje, že k návrhu uvedenej činnosti z hľadiska realizácie surovínovej politiky nemá námietky.

Obvodný banský úrad v Bratislave, (list č. 988-3561/2008 z 12. 01. 2009)

k predloženému zámeru, ako povoľujúci orgán štátnej správy nemá námietky; zároveň upozorňuje na skutočnosť, že po vydaní územného rozhodnutia je možné dobývanie štrkopieskov, ako ložiska nevyhradeného nerastu vykonávať len na základe právoplatného povolenia tunajšieho úradu vydaného podľa § 19 ods. 1 cit. zákona SNR č. 51/1988 Zb.

Obecný úrad Veľké Úľany, (list č. 5/2009 z 02. 02. 2009)

ako dotknutá obec v zmysle § 23 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov oznamuje, že zámer navrhovanej činnosti bol sprístupnený verejnosti v čase od 8.01.2009 do 30.01.2009; zároveň verejnosť bola informovaná o predmetnom zámere spôsobom v mieste obvyklým vyvesením na úradnej tabuli; zo strany občanov k zámeru neboli doručené žiadne pripomienky; ďalej uvádza, že ako dotknutá obec nesúhlasí so zámerom zvýšenia ťažby štrkov a štrkopieskov vo Veľkých Úľanoch, lokalita Hajmáš na 1 200 000 ton ročne z dôvodu, že preprava vyťaženého materiálu cez obec neúnosne zaťažuje miestne, štátne komunikácie a životné prostredie; riešením danej situácie môže byť vybudovanie obchvatu obce pre nákladnú prepravu.

Krajský úrad životného prostredia v Trnave, odbor štátnej správy zložiek životného prostredia, (list č. KÚŽP-2/2009/00071/Šd zo 21. 01. 2009)

štátna správa na úseku ochrany vôd prevádzka ťažby a úpravy má nároky na technologickú vodu (vodné a kalové hospodárstvo) a vodu pre sociálne účely; s prihliadnutím na skutočnosť, že sa jedná o územie - chránenú vodohospodársku oblasť Žitný ostrov, je potrebné štrkovisko monitorovať zariadením sond pre potreby sledovania možnej

kontaminácie podzemných vôd; odťažením štrkopiesku územie stratí dve významné funkcie, a to funkciu kolektora podzemných vôd a funkciu retenčnú; otvorená - obnažená vodná plocha je náchylnejšia na znečistenie pre možnosť kontaminácie ropnými látkami; keďže lokalita je súčasťou CHVO Žitný ostrov, ťažba musí byť vykonávaná v súlade s ustanoveniami vodného zákona, t. j. musí byť zabezpečená všeobecná ochrana podzemných a povrchových vôd, ochrana ich tvorby, prirodzenej akumulácie a obnovy ich zásob; predpokladá, že v zámere uvedené opatrenia, na zmiernenie nepriaznivých vplyvov s návrhom monitoringu od začatia ťažby, počas prevádzky a po ukončení prevádzky ťažby s jasne stanoveným návrhom následného vodohospodárskeho využitia priestoru ložiska, budú organizáciou poverenou prevádzkovať ťažbu dodržiavané;

štátna správa na úseku ochrany ovzdušia prevádzka ťažby predstavuje v súlade so zákonom č. 478/2002 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 706/2002 Z. z. stredný zdroj znečisťovania ovzdušia; za predpokladu, že bude zvolené také technické riešenie, ktoré bude v súlade s Prílohou č. 3 k vyhláške č. 706/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, nemá pripomienky k predloženému zámeru;

štátna správa na úseku odpadového hospodárstva nakladanie s odpadmi bude v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve; k predloženému zámeru orgán štátnej správy odpadového hospodárstva nemá pripomienky;

štátna správa na úseku ochrany prírody a krajiny z hľadiska ochrany prírody a krajiny je územie súčasťou voľnej krajiny, kde platí podľa zákona 1. stupeň ochrany; záujmové územie nie je súčasťou žiadneho vyhláseného maloplošného chráneného územia a nie je súčasťou sústavy NÁTURA 2000, ťažbou nebudú dotknuté žiadne významné biotopy; v širšom území sa nachádzajú biokoridory Suchý potok a Nový Kalník; zámer obsahuje všetky časti a kapitoly týkajúce sa ochrany prírody a krajiny, ktoré sú spracované v dostatočnom rozsahu; v súvislosti s uvedeným možno ťažbu štrkopieskov vykonať za dodržania týchto podmienok:

1. vypracovať a realizovať kompletný projekt sadových úprav areálu navrhovanej činnosti, na výsadbu využívať domáce druhy drevín schopných znášať rozdielne mikroklimatické podmienky, akceptovať rôznosť podmienok svahov podľa expozície voči exogénnym vplyvom; využívať také druhy, ktoré budú stabilizovať svahy a pätu svahov proti zosuvaniu a proti plošnej erózii;

2. od porastov tokov Suchý potok a Nový Kalník vytvoriť 30 m ochranné pásmo trávno bylinným porastom.

Obvodný úrad životného prostredia Galanta, odbor štátnej správy zložiek životného prostredia, (list č.A2008/02139/EIA a A200900176/EIA z 20. 01. 2009)

z hľadiska ochrany ovzdušia s predloženým zámerom súhlasí s nasledovnými podmienkami:

- investor pred realizáciou III. etapy ťažby (navýšenie ťažby na 1 200 000 t ročne) požiada tunajší úrad, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia o zmenu súhlasu na povolenie zdroja znečisťovania ovzdušia, v súlade s § 22 ods. 1 písm. a) zákona o ovzduší; žiadosť okrem všeobecných náležitostí podania a projektovej dokumentácie vypracovanej v súlade s právnymi predpismi na úseku ochrany ovzdušia, bude obsahovať preukázanie voľby najlepšej dostupnej techniky a odôvodnenie riešenia najvýhodnejšieho z hľadiska ochrany ovzdušia.

- v prípade zvýšenia množstva resp. zmeny vybraných nebezpečných látok podľa zákona NR SR č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií v znení neskorších predpisov prevádzkovateľ predloží na tunajší úrad doplnené oznámenie o zaradení podniku v súlade s § 4 ods. 10 a § 5 ods. 1 tohto zákona.

z hľadiska odpadového hospodárstva predložený zámer sa zaoberá oblasťou odpadového hospodárstva na str. 30 a 31 posudzovaného dokumentu; z uvedeného je zrejmé, že pri plánovanej činnosti budú vznikať odpady rôzneho druhu a charakteru; tieto sú zaradené podľa Vyhlášky MZP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, ide o odpady kategórie ostatný odpad „O“ ale i nebezpečný „N“; taktiež je konštatované, že navrhovateľ má túto oblasť doriešenú v zmysle platnej legislatívy odpadového hospodárstva; na základe uvedeného je pôvodca odpadov povinný zabezpečiť nasledovné:

- predložiť orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva dokumentáciu pre územné alebo stavebné konanie k vyjadreniu v zmysle § 16 ods. 1 zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov;
- nakladanie s odpadmi navrhnuť podľa uvedeného zákona so zreteľom na zabezpečenie plnenia povinností vyplývajúcich pre pôvodcu odpadu z ustanovenia §§18 a 19 zákona o odpadoch;
- podľa potreby požiadať o zmenu súhlasu na nakladanie s nebezpečnými odpadmi vydaného podľa § 7 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch;
- vypracovať a mať schválený orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva vlastný program odpadového hospodárstva v zmysle § 6 zákona o odpadoch;

úsek štátnej správy ochrany vôd a ochrany prírody a krajiny nepredložil k zámeru žiadne pripomienky a námietky.

záverom považuje navrhovanú činnosť za akceptovateľnú po dopracovaní požiadaviek dotknutých orgánov a dodržania príslušných predpisov na jednotlivých úsekoch ochrany a tvorby životného prostredia, dodržania zákonných postupov pri povoľovaní činnosti a jej prevádzkovaní.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante, (list č. 70/2009 Jr z 20. 01. 2009):

uvádza, že so zámerom „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton ročne“ súhlasí; orgán verejného zdravotníctva posúdil predložený zámer z hľadiska súladu s platnými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia a to najmä so zákonom č.355/2007 Z. z., vyhláškou MZ SR č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a nariadením vlády SR č. 391/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko; na základe uvedených skutočností a v súlade s § 6 ods. 3 písm. f) a § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. RÚVZ vydal vo veci predmetné záväzné stanovisko.

Krajský pozemkový úrad v Trnave, (list č. KPÚ-B 2009/00075 z 21. 01. 2009)

po preskúmaní zámeru konštatuje, že zámer zvýšenia ťažby štrkov štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou obce Veľké Úľany; predmetné lokality na účel ťažby štrkov a štrkopieskov boli v priebehu rokov 2005 až 2008 odňaté z poľnohospodárskeho pôdneho na základe rozhodnutí Obvodného pozemkového úradu v Galante o trvalom odňatí pod č. GA 2005/00039 zo dňa 06.07.2005, č. GA 2006/00860 - 02 zo dňa 05.12.2006, č. GA 2007/02871 zo dňa 03.07.2007, č. GA 2008/00098 zo dňa 19.02.2008; vzhľadom k tomu, že realizácia zámeru zvýšenia ťažby štrkov a štrkopieskov nevyžaduje nový záber poľnohospodárskej pôdy, nemá k realizácii zámeru z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy pripomienky.

Obvodný pozemkový úrad v Galante, (list č. GA 2009/00395-02 zo 14. 01. 2009)

po preštudovaní projektovej dokumentácie z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy nemá námietky, pri dôslednom dodržaní príslušných ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy); upozorňuje, že ak dôjde k ďalšiemu záberu poľnohospodárskej pôdy, podľa § 17 ods. 1 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely možno použiť poľnohospodársku pôdu len na základe rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy; takéto rozhodnutie vydáva tunajší úrad, ktorý je v konaní viazaný súhlasom k budúceму použitiu poľnohospodárskej pôdy na iné účely udeľovaným Krajským pozemkovým úradom v Trnave.

Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Galanta, (list č. A2009/00004 zo 14. 01. 2009)

konštatuje, že predmetný zámer sa priamo dotýka ochrany záujmov miestnych a účelových komunikácií; cestným správnym orgánom pre miestne a účelové komunikácie je obec Veľké Úľany; prepravné trasy nákladných vozidiel prepravujúcich štrky a štrkopiesky, budú pokračovať a následne užívať aj cestu III/5727, ktorá je v správe a údržbe SaÚC TSK Trnava; navrhovaná činnosť pri rozhodovaní a vedení dopravných trás podlieha dodržaniu podmienok ustanovenia § 19 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný

zákon) v znení neskorších predpisov (predložiť posudok stavebno - technického vybavenie cesty III/5727); nakoľko, sa uvažuje až o približne štvornásobné zvýšenie kapacity ťažby štrku a štrkopieskov oproti povolenej ťažbe, doporučuje prepravnú trasu vstupov a výstupov k predmetnej lokalite odsúhlasiť obcou Veľké Úľany, ako najviac dotknutou obcou týmto zámerom.

Obvodný úrad v Galante, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, (list č. A/2009/00467-2 z 12. 01. 2009)

s predloženým zámerom súhlasí a z hľadiska civilnej ochrany nemá ďalšie pripomienky.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Galante, (list č. ORHZ- 2016 - 1/2008 z 30. 12. 2008)

posúdilo predložený zámer v súlade s § 28 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 40 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov a z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti má túto pripomienku :

- pri vypracovaní projektovej dokumentácie stavby vypracovať špecialistom požiarnej ochrany riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavby a následne ho predložiť na Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Galante na posúdenie. Uvedené je v súlade s § 4 písm. k) a § 28 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Tŕnavský samosprávny kraj, sekcia hospodárskej stratégie, (list č.3067/2009/OUPZP-002/Ta z 23. 01. 2009)

odbor územného plánovania a životného prostredia TTSK konštatuje, že predložený zámer nie je v rozpore s regulatívom uvedeným v záväznej časti platného Územného plánu VÚC Tŕnavský kraj v bode 7.4 usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, pôdneho fondu a vodohospodárskymi záujmami ťažbu štrkopieskov a nemá k nemu pripomienky.

Ministerstvo životného prostredia SR, odbor geologického práva a zmluvných vzťahov, (list č. 3124/09-9.3 z 26. 01. 2009)

uvádza, že zámer vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je spracovaný na dobrej úrovni a nemá námietky voči predloženému zámeru; upozorňuje na skutočnosť, že nakoľko ide o ťažbu na ložisku štrkov a štrkopieskov, podstatnú a základnú informáciu poskytuje ložiskový geologický prieskum; na strane 3 sa v texte uvádza „Geologický prieskum bol vykonaný v roku 2005 a 2006 v období definovania ložiska a prípravy ťažby“; v zozname použitých materiálov v kap. VII. takýto materiál absentuje, na základe uvedeného žiada, aby bola geologická dokumentácia z roku 2005, 2006 a geologická časť materiálu s výpočtom zásob štrkopieskov „Geologický výskum a prieskum na ložisku štrkopieskov Veľké Úľany - Nové Osady a jeho okolia, Ing. J. Maljkovič, september 2008“ zaslaná v zmysle geologického zákona do ŠGÚDŠ, odbor Geofond, Mlynská dolina č. 1, 817 04 Bratislava 11 v zmysle zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení zákona č. 515/2008 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v oblasti starostlivosti o životné prostredie v súvislosti so zavedením euro meny v Slovenskej republike a vyhlášky MŽP SR č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon; zároveň upozorňuje na skutočnosť, že v blízkom okolí je realizovaná, resp. plánovaná ťažba štrkopieskov na veľkom počte ložísk nevyhradených nerastov s následným plánom využívania vzniknutých vodných plôch, táto skutočnosť sa v zámere uvádza iba okrajovo.

MŽP SR, Sekcia vôd a energetických zdrojov, (list č. 57730/2008-8.3 z 10. 02. 2009)

oznamuje, že z vecnej pôsobnosti sekcie vôd a energetických zdrojov má k zámeru nasledovné pripomienky:

- predmetná lokalita sa nachádza v území CHVO Žitný Ostrov; v tomto regióne sa nachádzajú vodárenské zdroje a najdôležitejší je VZ Jelka; vodnou ťažbou štrkopieskov má vzniknúť vodná plocha o výmere 33,049 ha, hĺbka má byť 38 m; ťažbou by sa vytvorila veľká vodná plocha a otvorili by sa nižšie zvodené horizonty, ktoré sa využívajú na čerpanie vody vo VZ; na základe uvedeného neodporúča dať súhlasné stanovisko v predmetnej veci, pokiaľ nebude realizované nasledovné:

- 1) iniciovať spoločné stretnutie zástupcov odboru hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie Sekcie kvality ŽP a odboru štátnej správy v sektore vôd a rybárstva, Sekcie vôd a energetických zdrojov za účelom prerokovania kumulácie navrhovaných činností v území CHVO Žitný Ostrov a ich zosúladenia splatnými legislatívnymi predpismi.
- 2) Následne požiadať o spoločné posúdenie vplyvov všetkých navrhovaných činností, týkajúcich sa ťažby štrkopieskov v území CHVO, i keď sú investormi rôzne subjekty.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

MŽP SR určilo listom č. 10375/2008-3.4/gn zo dňa 26. 05. 2009 podľa § 36 ods. 2) zákona za spracovateľa odborného posudku RNDr. Ivana Jakubisa, zapísaného do zoznamu odborne spôsobilých osôb v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 113/2006 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 203/97-OPV.

Po dôkladnom preštudovaní predloženej dokumentácie spracovateľ odborného posudku konštatoval, že aj napriek niektorým menším nedostatkom, ktoré sa v nej vyskytujú, je možné zámer považovať za dokument, na základe ktorého sa dá rozhodnúť o navrhovanej činnosti za predpokladu zapracovania pripomienok uvedených v záverečnom stanovisku v ďalšom stupni projektovej prípravy.

Ďalej uvádza, že v zámere boli identifikované a vyhodnotené vplyvy navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia. Identifikované vplyvy bolo možné vyhodnotiť a navrhnúť riešenie činnosti. Za stanovenia podmienok určených spracovateľom zámeru možno s uvedeným odporúčením navrhovaného riešenia súhlasiť, avšak v ďalšej prípravnej dokumentácii bude potrebné zohľadniť opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Odporúčania, závery a podmienky z Odborného posudku boli využité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI.3. záverečného stanoviska - Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Ako vyplýva zo zámeru navrhovanej činnosti, spracovaného posudku, záznamu z verejného prerokovania a z došlých stanovísk, navrhovaná činnosť bude mať viaceré vplyvy na životné prostredie v posudzovanom území, pričom pôjde o rôzne druhy vplyvov o rôznej závažnosti. V predloženej dokumentácii, posudkoch a stanoviskách boli identifikované nasledovné vplyvy.

Vplyv na reliéf a horninové prostredie

Vplyv na horninové prostredie je nevyhnutným a akceptovaným procesom lokálneho odnímania významného množstva prírodných hmôt a ich priestorového rozptýlenia v pozmenenej forme na iné miesta. Ťažbou bude priamo odoberané originálne sedimentárne súvrstvie štrkov a štrkopieskov, čím sa lokálne postupne zmení aj reliéf ako negatívna forma reliéfu v akvatickom prostredí. Počas prevádzky budú vytvárané aj dočasné depónie skrývkových vrstiev a suroviny, čo bude mať vplyv na charakter reliéfu v dočasnom pôsobení.

Dobývanie nerastnej suroviny bude technicky, organizačne zabezpečené tak, aby sa vylúčilo, resp. minimalizovalo riziko podmienených gravitačných pohybov hraničných zón a okrajov ťažobného priestoru, zosuvov v terestrickom a akvatickom prostredí a depónii suroviny, aby bolo vylúčené, resp. minimalizované riziko znečistenia horninového prostredia.

Negatívne vplyvy na horninové prostredie sa môžu prejaviť len v prípade havárie stavebných a prevádzkových mechanizmov ich znečistením a prípadným ďalším šírením kontaminácie vzhľadom na to, že po odťažení skrývky sa obnažia horizonty štrkov, ktoré majú vysokú priepustnosť.

Vplyv na klimatické pomery

Vplyvy v rozsahu priemetu navrhovanej činnosti a vo vzťahu k dotknutému územiu, považujeme za bezvýznamné. Príprava, prevádzkovanie a ukončenie činnosti neovplyvní (mezo)klimatické pomery územia. Vykonávanie navrhovanej činnosti a s tým spojené zmeny povrchov priamo v priemete pôdorysu ťažobného priestoru podmienia zmeny mikroklimatických charakteristík lokality (odokrytý úzky pás horninového masívu s iným vlhkosťným a teplotným režimom). Postupne sa bude plocha bez aspoň sezónnej vegetácie rozširovať. Priame pôsobenie slnečného žiarenia zvýrazní sezónny a denný chod teplôt vzduchu. Vplyv bude len lokálny, existujúca a rozširujúca sa vodná plocha bude tieto vplyvy významne zmierňovať. Tieto očakávané zmeny charakteristík môžu byť dobrým dôvodom a podkladom pre obsah a rozsah plánu rekultivácie a už v tomto období pre formulovanie, objektivizáciu a uplatňovanie požiadaviek povolujujúcich orgánov a orgánu ochrany prírody.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná činnosť nepodmieni významnejšie vplyvy, alebo zmeny kvality ovzdušia. Zdrojmi znečisťujúcich látok bude ťažba štrkopiesku, jeho doprava do triediacej linky, triediaca linka a odvoz suroviny na miesto jej spotreby.

Navrhovateľ bude vykonávať mokrú ťažbu, surovina na spracovanie bude dopravovaná vlhká s reálne nízkymi vplyvmi (emisiami TZL) na kvalitu ovzdušia, dopravné areálové trasy sú upravené štrkovým presypom a podľa aktuálnej potreby kropené vodou. Triedenie bude vykonávané v mokrom stave suroviny. Depónie suroviny budú presychať iba v povrchových vrstvách, budú však dotované prísunom novej vlhkej suroviny. V prípade potreby budú ich povrchy zvlhčovane technologickou vodou.

Liniový zdroj znečistenia bude predstavovať súvisiaca nákladná doprava o počte max. 240 NA/24hod obojsmerne, z pohľadu existujúcich dopravných intenzít sa jedná o významné zvýšenie frekvencie dopravy.

Na základe exhalačnej štúdie však uvedenie hodnotenej činnosti do prevádzky neovplyvní významne znečistenie ovzdušia blízkeho ani širšieho okolia.

Vplyvy na vodné pomery

Vzhľadom na hydrologické, geologicko-tektonické a hydrogeologické charakteristiky dotknutého územia nepredpokladáme a neočakávame definovateľný vplyv na množstvo a kvalitu povrchových a podzemných vôd, alebo významné (a trvalé) zmeny smeru ich prúdenia. Vplyv na existujúce vodné zdroje vôd (Jelka) je možné vylúčiť. Vodný tok Malý Dunaj a Čierna voda sú evidované ako vodohospodársky významné. Túto skutočnosť je navrhovateľ povinný bezvýhradne akceptovať a vytvoriť všetky reálne podmienky pre vylúčenie poškodenia tohto prvku krajiny.

Pre potrebu zámeru (navrhovateľ ZEGA Malacky) bol v roku 2006 vypracovaný odborný hydrogeologický posudok (Vodné zdroje Slovakia, Bratislava, RNDr. M. Némethyová), v ktorom sa konštatuje, že v normálnom prevádzkovom režime nedôjde k väčšiemu znečisteniu podzemnej vody v danej lokalite. Ťažba štrkov môže spôsobiť dočasný zákal podzemnej vody a môžu sa zvýšiť obsahy organických látok, prípadne dusičnanov, amónnych iónov a fosforečnanov zo splachov z príslušných poľnohospodársky obrábaných pozemkov. K závažnému ohrozeniu kvality podzemných vôd môže dôjsť len v prípade havarijného úniku pohonných hmôt z automobilov a pracovných mechanizmov, preto je nutné preventívnymi opatreniami haváriám predchádzať. Z kvantitatívneho hľadiska nebudú podzemné vody záujmovej lokality negatívne ovplyvňované. Vybudovaním novej vodnej nádrže sa vytvorí okrajová hydrogeologická podmienka, ktorá lokálne usmerní prúdenie podzemnej vody smerom k tejto vodnej ploche. Chemické zloženie podzemných vôd a otvorených podzemných vôd bude podobné, iba s potenciálnymi zmenami oxidačných a redukčných podmienok v mase vody. Tieto zmeny sú však málo významné, pretože tieto vody sa zmiešavaním budú neustále vzájomne ovplyvňovať.

Vplyv ťažby štrkopieskov na povrchové vody je možný len prostredníctvom podzemnej vody a to vo veľmi malej miere, pretože korytá Čiernej vody a Malého Dunaja sú

dostatočne vzdialené, voda v nich je silne znečistená a sú zväčša zakolmatované. V blízkosti ťažobného priestoru je Suchý potok (S okraj štrkoviska) a potok Nový Kalník (cca 150 m J), ktoré sú z vodohospodárskeho hľadiska bezvýznamné a v kontaktnom úseku prevažne celoročne suché. Pokračovaním povolenej existujúcej činnosti a novou navrhovanou činnosťou vznikne súvislá vodná plocha ako umelý útvar podzemných vôd, vytvorený ľudskou činnosťou. Úroveň hladiny vodnej plochy bude 113,50 – 114,00 m n. m. Vykonávaním navrhovanej činnosti nedôjde k priamemu kontaktu vodnej plochy a povrchových tokov, a preto nepredpokladáme (v štandardnom režime činnosti) vplyvy na povrchové vody.

Na sledovanie kvality podzemnej vody sa navrhujú vybudovať 2 monitorovacie vrty na okrajoch záujmového územia – pred a za štrkoviskom v zmysle prúdenia podzemných vôd tak, aby bolo možné sledovať kvalitu podzemných vôd na vstupe aj na výstupe z priestoru štrkovne. Prevádzkovateľ ZEGA vybudoval monitorovacie vrty, z ktorých boli a sú (Holcim, a.s.) odoberané a analyzované vzorky podzemnej vody.

Vplyvy na pôdu

Vplyvy sú definované rozsahom záberov pôdy a skrývok povrchových útvarov v súlade s podmienkami rozhodnutia orgánu ochrany pôdy (priestor ťažobne bol už vyňatý z PPF). Vplyvy sú definované v environmentálnej dokumentácii (ZEGA, 2006) a iné vplyvy v tejto súvislosti nie sú známe, alebo definovateľné. Hmoty budú transportované a krátkodobo deponované na určenej ploche v areáli. Ich využitie je možné a predpokladané v spojitosti s úpravou brehovej čiary a svahov vydobytých častí ťažobného priestoru. V prípade ich pravdepodobných nadbytkov budú využité aj na inom určenom mieste. V prípade areálových a mimoareálových dopravných trás možno predpokladať prírastok plošnej kontaminácie pôdy v relatívne širokom páse (50 – 100 m) emisiami z práce mobilných zdrojov znečisťovania. Možno tiež predpokladať bodovú kontamináciu pôdy ropnými produktmi. Vplyvy na pôdu po ukončení činnosti možno predpokladať iba v spojitosti s potenciálom vodnej erózie brehových línií v prípade nedôsledného vykonania určených opatrení.

Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

Navrhovaná činnosť v jej kapacitnom priemete z hľadiska ochrany prvkov prírody a krajiny je akceptovateľná s určenými podmienkami výkonu. Navrhovaná zmena sa priestorovo priamo nebude dotýkať genofondových lokalít. Príprava, prevádzkovanie a ukončenie činnosti nevyžaduje záchranu ohrozených druhov premiestnením, prípravu, alebo budovanie (obnovu, revitalizáciu, renaturáciu) biotopov, alebo biokoridorov.

Flóra a fauna územia je ovplyvňovaná vykonávaním ťažobných a úpravárenských prác, zmenou mikroreliefu a mikroklimatických charakteristík v malej časti krajiny. Mieru vplyvu nie je možné korektne definovať, vzhľadom na súčasné dominantné funkčné využívanie územia. Využitie celého objemu zásob suroviny bude iba relatívne dlhodobý proces. Toto obdobie bude charakteristické dočasným ústupom bioty z priestoru ťažby a zmenou druhovej pestrosti spoločenstiev. Súbežne s postupom ťažby do nových priestorov a ponechaním vydobytých častí bez zásahu, sa prejaví potenciál návratu do nového stavu bioty prirodzeným výberom. Toto obdobie bude iba relatívne dlhotrvajúce. Výsledkom však veľmi pravdepodobne bude vznik prirodzených, t.j. podstatne cennejších spoločenstiev (s možnosťou štúdia vývoja podmienených spoločenstiev).

Z hľadiska biodiverzity je hodnotnejším biotopom tok Suchého potoka a k nemu prilahlé brehové porasty. V súčasnosti je na základe predchádzajúcich rozhodnutí od ťažobného priestoru vytvorené ochranné pásmo brehových porastov Suchého potoka šírky 30 m, ktoré sa pri navrhovanej zmene činnosti meniť nebude.

Vplyvy na krajinu - štruktúru a využitie krajiny, krajinný obraz

V štruktúre krajiny sa lokálne a časovo zmenia proporcie v zastúpení typov funkčne využívaných pozemkov. V krajinnom obraze sa lokálne zmení vertikálna zložka reliéfu a z určitých bodov aj pohľadové vnemy (scenéria). Lokalita je reálne vzdialená od miest, z

ktorých bez možnosti príchodu priamo k nej je viditeľná. Opticky nie je priamo vnímateľná z blízkych, alebo aj zo vzdialenejších stanovišť. Funkčné využitie územia sa zmení aj v prípade bez následného vodohospodárskeho, alebo rekreačného využívania. Celkový funkčný potenciál krajiny v dominantných vzťahoch bude bez významnej negatívnej zmeny; veľmi pravdepodobným výsledkom však bude pozitívna zmena kvality systému.

Hodnotenie zdravotných rizík

Povoľovanie prevádzkovania a samotné prevádzkovanie činnosti je predmetom kontroly orgánov na ochranu zdravia ľudí a ochrany ovzdušia. V čase prevádzky budú vhodné podmienky na porovnanie a stále sledovanie vstupných a prevádzkových stavov v areáli (hluk, vibrácie, prach), v jej vonkajšom prostredí a v najbližšom obytnom prostredí. To poskytne dostatok podkladov a merateľných informácií pre objektivizáciu vplyvov a ich pôsobenia na zdravotný stav a prípadnú potrebu vykonania opatrení.

Príprava priestoru a prevádzkovanie objektov navrhovanej zmeny činnosti je bežným režimom. Technológia ťažby a úpravy suroviny je zdrojom hluku a prachu, pri šírení ktorých sa bude uplatňovať vzdialenostný odstup od obytných zón a iných chránených priestorov, krytie reliéfom a existujúcou a novou vegetáciou.

Navrhovaná zmena činnosti priamo priestorovo nebude zasahovať do zastavaného, alebo obytného územia. Priamymi vstupmi a výstupmi neovplyvní (významne nezmení) podmienky života ľudí. Prevádzkovanie ťažobnej a úpravárenskej činnosti na určenom mieste nepodmieňuje zmeny a negatívne vplyvy na kvalitu života dotknutého obytného územia. Sprievodnými účinkami navrhovanej zmeny činnosti bude dotknutá skupina obyvateľov bývajúcich v súbehu s cestou III/5727 Veľké Úfany – Nové Osady (približne 110 domov), ktorá sa v strede obce pripája na cestu II/510. Vplyvy na túto skupinu obyvateľov boli sledované z hľadiska aktuálneho stavu hlukovej a imisnej situácie, ktoré konštatujú, že prevádzkovanie činnosti a súvisiace, predovšetkým dopravné aktivity, nie sú zdrojom významných negatívnych zmien vnútorného prostredia obce a podmienok života obyvateľov tu bývajúcich.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Vplyvy navrhovanej činnosti na chránené územia sa nebudú vyskytovať z dôvodu, že hodnotená činnosť nezasahuje do žiadneho chráneného územia prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 454/2007 ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Hodnotené územie nezasahuje do žiadnej lokality územnej ochrany NATURA 2000 a nie je zaradené do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach.

Navrhovaná činnosť nachádzajúca sa v území chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Žitný ostrov nebude mať v zmysle hydrogeologického posúdenia negatívny vplyv na existujúci vodný zdroj Jelka a ani na chránenú vodohospodársku oblasť. Z pohľadu navrhovanej činnosti sú prijaté technické a organizačné opatrenia aby nedošlo počas ťažby, ako aj následného využívania ložiska k negatívnemu ovplyvneniu kvantity a kvality podzemných vôd.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Prevádzkovanie navrhovanej zmeny činnosti nevyžaduje zmeny organizácie vnútorného prostredia obce Veľké Úfany a nevyvoláva potreby zmien rozsahu jej zastavaného územia. Dopravné napojenie navrhovanej činnosti je realizované prostredníctvom existujúcej spevnenej poľnej cesty na cestu III/5727 vo vnútornom prostredí obce Veľké Úfany, iné dopravné napojenie nie je možné. Vzhľadom však na podmienky stanovené v ďalšom povolení činnosti bude potrebné dopravné napojenie ťažobne riešiť náhradnou trasou mimo intravilán obce.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, architektonické a paleontologické náleziská a významné lokality

Navrhovaná činnosť je situovaná v území, v ktorom neprichádza do konfliktu s objektmi s kultúrnou alebo historickou hodnotou. V prípade, že sa budú pri zemných prácach

zistené archeologické pamiatky, je stavebník viazaný zo zákona povinnosťou hlásiť každý nález a umožniť Archeologickému ústavu SAV vykonať zaisťovací archeologický prieskum – bez ohľadu na časové zdržanie stavebných prác. Z lokality dotknutej výstavbou nie sú známe paleontologické náleziská a významné geologické lokality. Vplyvy hodnotenej činnosti v oboch variantoch na kultúrne hodnoty nehmotnej hodnoty sa nepredpokladajú.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Z komplexného posúdenia očakávaných významných vplyvov je zrejmé, že navrhovaná činnosť je v daných prírodných a sociálnych podmienkach vhodná na realizáciu aj z hľadiska relevantných právnych predpisov.

Prevádzkové riziká a ich možný vplyv na územie

Prevádzkovanie navrhovanej zmeny činnosti nevyžaduje osobitné podmienky okrem tých, ktoré sú obsiahnuté v súhlasoch a rozhodnutiach príslušných orgánov štátnej správy, ktoré konali v súlade s predpismi. Pre výkon sú k dispozícii moderné stroje a zariadenia s kontrolovanými výstupmi. Vzhľadom na predmet činnosti a vo vzťahu k inému pracovnému, alebo k obytnému prostrediu, výstupy z činnosti nesmú prekračovať parametre prostredia určené špeciálnymi predpismi.

Kvalitatívne riziká počas prevádzky možno definovať nasledovne:

- znečistenie povrchových, podzemných vôd a horninového prostredia pri úniku ropných látok z ťažobných strojov a dopravných prostriedkov
- zlyhanie prevádzkovej technológie a požiar
- extrémne klimatické podmienky, vandalizmus
- výpadok energetických zdrojov, zlyhanie ľudského faktora
- dopravné kolízie na existujúcich cestách

Možno konštatovať, že v hodnotenej oblasti sa nevyskytujú zdroje s neprijateľným rizikom pre spoločnosť, ak budú prísne dodržiavané opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a dodržiavané všetky prevádzkové a havarijné plány.

Známou neurčitosťou sú kvalitatívne (z hľadiska potenciálnej a reálnej bioty) vývojové tendencie masy vody, ktorá dosiahne reálnu hĺbku asi 56 m. Pre vyhodnotenie tohto aspektu nie sú k dispozícii relevantné informácie z iných území, v ktorých ťažba obdobných parametrov bola už ukončená a stav je sledovaný. Masa vody bude mať nepochybne špecifický teplotný režim, ktorý je nedosiahnuteľný v podmienkach klasických nížinných tokov. Nie je možné dostatočne spoľahlivo definovať reliéfovotvorné procesy a javy v akvatickom prostredí, svahové deformácie podmienené prirodzeným vývojom, alebo aj antropogénnymi vplyvmi na kontaktné územie z dôvodu, že vývoj takéhoto útvaru nebol ešte dostatočne, ak vôbec bol, sledovaný. Vykonaná rekultivácia nemôže byť a nebude absolútna (ako spôsob návratu do pôvodnej konfigurácie terénu a kvality štruktúry krajiny), ale iba čiastková vo vzťahu k parametrom úzkeho pásu reliéfu. Problematiku biologickej rekultivácie je potrebné včas a dôkladne analyzovať a proces neurýchľovať. Pri akceptovaní zásad ohľaduplného správania sa, t.j. nevnášania cudzorodých látok do systému, návrat prirodzeným výberom do pôvodného stavu bioty bude dlhodobý, ale s podstatne vyšším pozitívnym efektom. Z hľadiska koncepcie vývoja územia a nadobudnutia reálnych poznatkov o krajine, je na území obce Čierny Brod vytvorené územie (DP Čierny Brod vo vzdialenosti cca 2 km južne), ako porovnávací modul dostatočne vhodný pre súbežné systematické sledovanie a porovnávanie predpokladaného a skutočného vývoja s územím, ktoré vznikne uskutočňovaním navrhovanej zmeny činnosti formou zriadenia študijnej plochy, vývoj a sledovanie ktorej môžu byť veľmi produktívne.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť bude mať negatívny vplyv na chránené vtáčie územia ani územia európskeho významu, pretože nie sú posudzovanou činnosťou dotknuté.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton“ za predpokladu kontrolovaného splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky je potrebné vyriešiť v ďalšom procese posudzovania podľa zákona pred povolením navrhovanej činnosti. Podmienky vlastnej ťažby a prípadné opatrenia vyplývajúce z banských predpisov budú vyjadrené v povolení banskej činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Navrhovaná činnosť „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton“ sa bude realizovať vo variante tak, ako je spracovaný v zámere s tým, že skoršie uskutočňovanie funkčných a priestorových zmien v krajinskej štruktúre pri akceptácii požiadaviek a návrhov orgánov na úseku štátnej vodnej správy a ochrany prírody, keďže realizačný variant významne ovplyvní začiatok pozitívnej funkčnej zmeny územia a koncového efektu aj pri súčasnom (súbežnom) hodnotení a vnímaní negatívnych vplyvov, t.j. ako dôsledku vyššej záťaže obytného územia dotknutej obce.

Vzhľadom na to, že obec Veľké Úľany pripravuje zmenu územného plánu obce a v súvislosti so začínajúcimi pozemkovými úpravami, bol navrhovateľom prezentovaný alternatívny návrh dopravného usporiadania územia, t.j. oprava a vybudovanie novej spojovacej cesty v smere na cestu II/510 prítomnými zástupcami OÚC DaPK a ODI vyhodnotený ako vhodný a postačujúci. Návrh bol v grafickej podobe predložený zúčastneným a je súčasťou vyhodnotenia pripomienok k zámeru. V súvislosti s tým a k predpokladom ďalšieho vývoja, bude obec Veľké Úľany pripravovať aj návrh - projekt dopravného riešenia tak, aby spevnený a aj nespevnený úsek poľnej cesty Veľké Úľany - Čierna Voda bol adaptovaný pre navrhovaný účel a v budúcnosti umožňoval dopravu suroviny aj z ťažobných priestorov v k. ú. Čierny Brod III, Čierna Voda a Mostová. Výsledkom bude, že nákladná doprava spojená s ťažbou štrkopieskov na lokalite Hajmáš a v celej tejto zóne, nebude vstupovať do zastavaného územia obce Veľké Úľany v časti úseku cesty III/5727. Pri uskutočňovaní tohto projektu obec Veľké Úľany v súlade s obsahom záznamu z prerokovania rozsahu hodnotenia pre navrhovanú zmenu činnosti zo dňa 06. 02. 2009, využije možnosti pomoci zo strany MH SR, MŽP SR, ÚTTSK, dotknutých obcí a ťažiarenských spoločností a v spolupráci s príslušnými orgánmi aj primerané oprávnenia a možnosti vyplývajúce zo zákona o premávke na pozemných komunikáciách a súvisiacich predpisov.

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti

Z návrhu technického riešenia, jeho environmentálneho hodnotenia v zámere, pripomienok a stanovísk, verejného prerokovania ako aj na základe odporúčaní z odborného posudku, sa stanovujú nasledovné podmienky a opatrenia pre realizáciu navrhovanej činnosti „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úľany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton“.

1. Po ukončení ťažby spracovať projekt využitia územia pre rekreačné a rybochovné účely.
2. Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií.
3. Z hľadiska prašnosti je potrebné dodržiavať všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 575/2005 Z. z., v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorou sa mení a dopĺňa o vyhláška č. č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok v znení vyhlášky č. 410/2003 Z. z.
4. V letných mesiacoch a veterných dňoch je vhodné realizovať kropenie na uskladnenú surovinu a hotové produkty, ako aj kropenie prístupovej cesty.
5. Pri preprave sypkých materiálov používať plachty.
6. Na stavenisku používať iba stroje a zariadenia vhodné pre danú činnosť a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.
7. Zdroje vibrácií počas ťažobných prác eliminovať výberom vhodného typu technológie a mechanizácie s nízkou intenzitou vibrácií.
8. Z hľadiska ochrany pred hlukom treba dodržiavať časové nasadenie mechanizmov schválené dotknutou obcou. Na stavenisku používať len stroje a zariadenia potrebné k plánovanej činnosti.
9. Posúdiť technicko-prevádzkový stav cesty III/5727 (Leninova ul.) z hľadiska nárokov na zvýšenú dopravu.
10. Pred prechodmi pre peších dopravným značením znížiť povolenú rýchlosť v dotknutej obci na 30 km/hod.
11. Zabezpečiť, aby nasadené stroje a strojné zariadenia stavby neznečisťovali a neznižovali kvalitu podzemných vôd dotknutého územia.
12. Zabezpečiť a v priebehu činnosti dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii s ropnými látkami a kontrolovať stav mechanizačných prostriedkov.
13. Zabezpečiť, aby aspoň 15 % otvorenej vodnej plochy vyhlbeného jazera nemalo hĺbku dna od otvorenej hladiny vyššiu ako 2,0 m.
14. Pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škody spôsobenej na životné prostredie.
15. Dodržiavať technologické postupy tak, aby limitné hodnoty obsahu nerozpustných látok v odpadovej vode z prania suroviny spĺňali požiadavky príslušnej legislatívy.
16. Vypracovať a po schválení uskutočniť projekt sadových úprav areálu činnosti a kontaktných priestorov, predovšetkým v smere k obytným zónam a prvkom ÚSES. Na výsadbu využívať domáce druhy drevín, schopných znášať zmenené mikroklimatické podmienky, akceptovať rôznosť mikroklimatických podmienok svahov ťažobného priestoru aj podľa expozície voči exogénnym vplyvom. Využívať také druhy, ktoré budú stabilizovať svahy a ich pätu v terestrickom i akvatickom prostredí proti podmývaniu, zosúvaniu a proti plošnej a stružkovej erózii. Predpokladané priame brehovú línie po

- ukončení ťažby rozčleniť a pôdorysne pestrejšie formovať použiteľnými hmotami, prípadne plávajúcimi konštrukciami pre oddych a hniezdenie fauny.
17. Rekultiváciu vnútorného ťažobného priestoru uskutočňovať s ohľadom na možnosť sledovania prirodzeného vývoja s minimom antropogénnych intervencií.
 18. Na zníženie rizika zosuvu brehov je potrebné dodržiavať sklon ťažobných rezov v súlade s banskotechnickými podmienkami dobývania.
 19. Proti prípadnej degradácii pôdy po ukončení ťažby je potrebné realizovať biologickú rekultiváciu dotknutého pôdneho fondu.
 20. Pri skrývkových prácach zvlášť deponovať orniciu a zvlášť podorničnú vrstvu.
 21. Počas prevádzky zabezpečiť dobrý technický stav strojov a zariadení, aby nedochádzalo k únikom ropných látok a k znečisťovaniu pôdy a horninového prostredia.
 22. Maximálne využiť vyťaženie suroviny (použitie podsýtného a nadsýtného z procesu triedenia).
 23. Prevádzkovateľ musí dodržiavať platný POH prevádzky.
 24. V priebehu prevádzky navrhovanej činnosti musia byť dodržiavané pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Vzhľadom na to je nutné dodržiavať hygienické a bezpečnostné právne predpisy a normy.
 25. V prípade, že pri zemných prácach dôjde k archeologickým alebo paleontologickým nálezom, je povinnosťou dodávateľa stavby informovať príslušné inštitúcie. V prípade nálezu archeologických pamiatok dodržať všetky ustanovenia vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.
 26. Po dohode s dotknutou obcou zabezpečiť kompenzačné opatrenia za prepravu suroviny cez intravilán obce a to napr. zabezpečiť výsadbu ochrannej zelene v problematických miestach obce popri ceste III/5727 (Leninova ul.).
 27. Vzhľadom na počet ťažobných lokalít v blízkom území (Čierna Voda, Hajmáš, Ostrov, Sedín, Šoriakoš) a z toho vyplývajúcu a očakávanú kumulovanú záťaž obytného prostredia dotknutých obcí vplyvmi dopravy, sa odporúča v gescii obce Veľké Úfany a v spolupráci s prevádzkovateľmi tu uvedených ťažobných priestorov, s príslušnými orgánmi a ďalšími dotknutými obcami predložiť koncepčný návrh riešenia dopravy z ťažobného priestoru navrhovanej činnosti v smere na cestu II/510 mimo obytné územie obce Veľké Úfany.
 28. Predmetná lokalita sa nachádza v území CHVO Žitný Ostrov. V tomto regióne sa nachádzajú vodárenské zdroje a najdôležitejší je VZ Jelka. Vodnou ťažbou štrkopieskov vznikne vodná plocha o výmere 33,049 ha s hĺbkou 38 (56) m. Ťažbou sa vytvorí veľká vodná plocha a otvoria sa nižšie zvodnené horizonty, ktoré sa využívajú na čerpanie vody vo VZ. Na základe uvedeného je potrebné iniciovať spoločné stretnutie zástupcov odboru hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie Sekcie kvality ŽP a odboru štátnej správy v sektore vôd a rybárstva, Sekcie vôd a energetických zdrojov za účelom prerokovania kumulácie navrhovaných činností v území CHVO Žitný Ostrov a ich zosúladenia s platnými legislatívnymi predpismi a následne riešiť možnosti spoločného posúdenia vplyvov všetkých navrhovaných činností, týkajúcich sa ťažby štrkopieskov v území CHVO, i keď sú investormi rôzne subjekty.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovisk

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť „Zvýšenie ťažby štrkov a štrkopieskov v obci Veľké Úfany, lokalita Hajmáš, na 1 200 000 ton“ bolo vypracované podľa § 37 zákona v súčinnosti s navrhovateľom na základe všetkých dostupných podkladov, výsledkov predložených v zámere navrhovanej činnosti a dokumentácie k nej, stanovisk dotknutých

orgánov, povoľujúcich orgánov a rezortného orgánu, dotknutých obci a výsledkov z verejného prerokovania. MŽP SR dôsledne zohľadňovalo každú pripomienku a stanoviská od dotknutých subjektov a všetky výhrady, či už podané písomne alebo ústne, pričom opodstatnené pripomienky sú premietnuté do záverečného stanoviska v návrhu opatrení.

Zaslané stanoviská možno rozdeliť do troch skupín:

- súhlasné stanoviská, ktorých pripomienky už boli akceptované pri povoľovaní predchádzajúcej činnosti a boli znovu v stanoviskách uvedené;
- súhlasné stanoviská s pripomienkami, ktorých cieľom bolo pozitívne prispieť k navrhovaným riešeniam, sú reálne a budú zapracované do opatrení na odstránenie, kompenzovanie, elimináciu alebo minimalizáciu vplyvov výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti na životné prostredie v záverečnom stanovisku a ďalších stupňoch projektovej prípravy;
- stanoviská (nesúhlasné), ktoré boli podmienené doriešením predpokladaných nepriaznivých vplyvov
- stanoviská, ktoré boli všeobecného charakteru.

Prevažná väčšina vznesených pripomienok v doručených súhlasných aj nesúhlasných stanoviskách bola opodstatnená, je realizovateľná a prispela k riešeniu opatrení na elimináciu, resp. minimalizáciu vplyvov výstavby a prevádzky cesty na životné prostredie a sú zapracované do návrhu opatrení.

Navrhovateľ predložil na základe záverov prerokovania rozsahu hodnotenia písomné vyhodnotenia stanovísk k zámeru v ktorom okrem iného uvádza:

- Obvodný pozemkový úrad v Galante (list č. GA 2009/00395-02 zo dňa 14. 01. 2009) v stanovisku uvádza, že z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy nemá námietky pri dôslednom dodržaní ustanovení zákona č. 220/2004 Z. z. Upozorňuje, že ak dôjde k ďalšiemu záberu poľnohospodárskej pôdy, možno použiť pôdu len na základe rozhodnutia o jej odňatí a postupom podľa zákona.

Stanovisko navrhovateľa: Pripomienka nie je dôvodná. Na str. 1 zámeru je uvedené: „Plocha pre ťažbu podľa skutočného stavu je 33,0496 ha a v súvislosti s navrhovanou kapacitnou zmenou sa nebude meniť“.

- Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Galanta (list č. A2009/00004 zo dňa 14. 01. 2009) v stanovisku uvádza, že cestným správnym orgánom pre miestne a účelové komunikácie je obec Veľké Úľany. Prepravné trasy budú užívať aj cestu III/5727, ktorá je v správe a údržbe SaÚC TSK Trnava. Činnosť v tejto súvislosti podlieha dodržaniu podmienok § 19 zákona č. 135/1961 Zb. (predložiť posudok stavebno-technického vybavenia cesty III/5727). Odporúča prepravnú trasu odsúhlasiť obcou Veľké Úľany, ako týmto zámerom najviac dotknutou obcou.

Stanovisko navrhovateľa: na str. 5 a 6 je uvedené: „Areál je dopravne napojený účelovou cestou smerom severným na spevnenú poľnú cestu Veľké Úľany – Čierny Brod. Táto cesta (SO-04) bola vybudovaná pre potreby vykonávanej činnosti a bude využívaná aj pre navrhovanú zmenu činnosti. Na túto cestu sú/budú orientované všetky dopravné toky vykonávané vozidlami odberateľov suroviny. Výškové vedenie cesty a jej odvodnenie je viazané na existujúci terén, zodpovedá potrebám ťažkej nákladnej, osobnej a obslužnej dopravy. Platnou podmienkou prevádzkovania a organizačným opatrením je, že nákladné automobily prichádzajúce do areálu a odvážajúce surovinu z prevádzky nesmú prechádzať vnútorným prostredím Nových Osád – Hajmáš, t.j. po ceste III/5727. Preto bude doprava spojená s výkonom činnosti nevyhnutne prechádzať vnútorným prostredím obce Veľké Úľany s rozptylom na križovatke III/5727 (ul. V.I. Lenina) a II/510. Iné dopravné pripojenie na nadradený systém nie je k dispozícii.“

Na str. 45: „V súvislosti s využívaním dopravnej infraštruktúry a v spolupráci s jej správcom je potrebné sa zaoberať stavebno-technickými parametrami cesty na ul. V.I. Lenina v obci Veľké Úfany. Jej konštrukcia z hľadiska zaťaženia pravdepodobne nemá parametre cesty pre pravidelné jazdy nákladných automobilov s hmotnosťou nákladu 25 – 30 t, resp. viac.“

Pri prerokovaní návrhu rozsahu hodnotenia bol aspekt dopravnej záťaže územia analyzovaný a bolo konštatované, že vzniknutá situácia je dostatočným impulzom na začatie medzirezortných aktivít, ktoré by mali viesť ku koordinácii ťažobných činností, vrátane riešenia prepravy vyťaženej suroviny. Uvedené ciele sú dosiahnuteľné za aktívnej spolupráce územne príslušných samosprávnych krajov a dotknutých obcí.

- Obecný úrad Veľké Úfany (list č. 5/2009 zo dňa 02. 02. 2009) v stanovisku uvádza, že zámer bol sprístupnený verejnosti v čase od 08. 01. 2009 do 30. 01. 2009 a informácia bola publikovaná na úradnej tabuli obce. Zo strany občanov k zámeru neboli doručené pripomienky. Uvádza, že obec Veľké Úfany ako dotknutá obec nesúhlasí so zámerom zvýšenia ťažby štrku na lokalite Hajmáš. Dôvodom je skutočnosť, že preprava vyťaženej suroviny cez obec neúnosne zaťažuje miestne a štátne komunikácie a životné prostredie. Riešením tejto situácie môže byť vybudovanie obchvatu obce pre nákladnú dopravu.

Stanovisko navrhovateľa: Vzhľadom na skutočný a predpokladaný stav dopravných pohybov na území obce V. Úfany na ul. V. I. Lenina, boli v roku 2006 pre navrhovanú činnosť a v roku 2008 pre navrhovanú zmenu činnosti, vypracované samostatné hlukové a rozptyľové štúdie (kap. VII.1., str. 51), ktoré dokumentovali súčasný stav, t.j. stav pred povolením činnosti (v roku 2006 už boli prekročené platné limity akustickej záťaže v tejto časti územia obce podľa predpisov) a stav počas prevádzkovania činnosti s definovaným partikulárnym vplyvom (ako prírastok) dopravy spojenej s prevádzkovaním štrkovne na lokalite Hajmáš.

Ťažobné výkony spol. ZEGA roku 2006 boli 270 400 t, v roku 2007 dosiahli už 878 384 t, predpoklad spol. Holcim v čase spracovania zámeru o zmene pre rok 2008 bol 884 000 t, skutočná ťažba v roku 2008 bola cca 520 000 ton.

Z tohto pohľadu, t.j. reálneho zvyšovania výkonov vo vzťahu k predpokladom z roku 2005 – 2006, je pripomienka obce Veľké Úfany považovaná navrhovateľom za oprávnenú. Z toho vyplýva potreba riešenia reálneho stavu.

Nevyhnutnosť riešenia tejto situácie bola prediskutovaná aj pri prerokovaní návrhu rozsahu hodnotenia MŽP SR pre navrhovanú zmenu činnosti dňa 06. 02. 2009. Problém a možný spôsob jeho riešenia je definovaný na str. 1, posledný odstavec záznamu z tohto rokovania.

V zámere na str. 45 (opatrenia) je: „Vzhľadom na počet ťažobných lokalít v blízkom území (Čierna Voda, Hajmáš, Ostrov, Sedín, Šoriakoš) a z toho vyplývajúcu a očakávanú kumulovanú záťaž obytného prostredia dotknutých obcí vplyvmi dopravy, sa odporúča v gescii obce a v spolupráci s prevádzkovateľmi tu uvedených ťažobných priestorov, s príslušnými orgánmi a ďalšími dotknutými obcami predložiť koncepčný návrh riešenia dopravy v smere na cestu II/510 mimo obytné územie obce Veľké Úfany.“

V tejto súvislosti, t.j. nesúhlasným stanoviskom obce, sa vo februári a v marci 2009 uskutočnilo rokovanie konateľa a zástupcov spol. Holcim a starostu obce V. Úfany s cieľom definovania problému a možnosti jeho riešenia.

Výsledkom je dohoda o účasti spol. Holcim na riešení potrieb a niektorých problémov obce Veľké Úfany priamo, alebo nepriamo spojených s výkonom ťažby a dopravou suroviny s tým spojenej.

Obec podľa platného územného plánu koncepcie pripravuje výstavbu (opravu) účelovej miestnej spevnenej cesty od bodu jej odbočenia zo spevnenej cesty Čierny Brod – Veľké Úfany a jej pokračovania pozdĺž areálu RD V. Úfany a pokračovania odtiaľ po odbočení v smere na cestu II/510. Táto cesta bude vedená v trase existujúcej nespevnenej poľnej

cesty od areálu RD V. Úfany a pripojená na cestu II/510 v priestore medzi obcou a cestou I/62.

Jej vybudovaním budú vytvorené priame podmienky presmerovania dopravy zo štrkovne Holcim, a.s. mimo obytné územie obce.

Tento zámer je v etape konzultácií a predbežnej prípravy, termín výstavby a spôsob (spolu)financovania stavby nie je určený, resp. známy. Je však pravdepodobné, že s výstavbou sa začne v roku 2010, alebo 2011.

Z toho dôvodu súčasný stav dopravnej záťaže obce Veľké Úfany pravdepodobne bude nevyhnutne trvať aj v období nasledujúcich 2 – 3 rokov, čo obec Veľké Úfany, aj na základe výsledku dohody s navrhovateľom, akceptuje.

Súčasnne je cieľ vybudovania cesty taktiež viazaný aj začínajúcimi pozemkovými úpravami v k. ú. Veľké Úfany a celkovým harmonogramom postupu týchto prác.

Ďalšie opatrenia na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva a opodstatnené pripomienky, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania, najmä opatrenia navrhnuté v zámere, v jeho doplnení a v odbornom posudku, sú zohľadnené v kapitole VI/3 záverečného stanoviska a podmieniajú jeho realizáciu.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Predmet monitorovania v riešenom území by mal byť spracovaný v projekte monitoringu vybraných zložiek životného prostredia a mal by byť zameraný najmä na sledovanie vplyvov činnosti počas prevádzky na vybraných zložkách životného prostredia vo vymedzených lokalitách, pričom úlohou poprojektovej analýzy je analyzovanie a vyhodnotenie vplyvov činnosti zistených pri monitoringu s následným vyvođením dôsledkov a prijatím opatrení na elimináciu tých vplyvov, ktoré budú nepriaznivejšie ako sa predpokladalo. Úspešnosť uvedených krokov a zabezpečenie objektívnosti výstupov je závislá na výbere sledovaných vplyvov, zložiek a parametrov životného prostredia a výbere lokalít na ich sledovanie. Vzhľadom na závery zámeru, odborného posudku a ďalších odporúčení je možné pomerne presne stanoviť program monitorovania, spresnenie sa vykoná na základe záverov a riešení ďalšieho stupňa projektovej prípravy v samostatne vypracovanom projekte monitorovania.

Monitorovanie v riešenom území navrhovanej činnosti by je potrebné zamerať najmä na monitoring kvality podzemných a povrchových vôd (jazero) v zmysle odporúčení hydrogeologického posúdenia.

Kontrolu dodržiavania stanovených podmienok vykonávať formou nezávislého environmentálneho dozoru. Environmentálny dozor bude mať vo svojej kompetencii možnosť priamo zasahovať do procesu výstavby a prevádzky činnosti na základe výsledkov monitoringu a operatívne usmerňovať proces výstavby a prevádzky tak, aby boli vylúčené, resp. minimalizované negatívne vplyvy činnosti na vybrané zložky životného prostredia.

Na základe vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 3 zákona navrhovateľ v prípade, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie než sa uvádzajú v dokumentácii, povinný zabezpečiť účinné opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu a stavu s údajmi uvedenými v posudzovanej dokumentácii a v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
RNDr. Gabriel Nižňanský

v spolupráci s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva
so sídlom v Galante
MUDr. Ľudovít Štálnik
Regionálny hygienik

Obyvodný súd Bratislava 20
821 05 Bratislava, Právnická 20
34417309

2. Potvrdenie správnosti údajov

Mgr. Daniela Žišková
riaditeľka odboru
hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR
nám. Ľudovíta Štúra 1
812 05 BRATISLAVA
14.

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 28. 08. 2009

